7/5466

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

04 MAYIS 2005

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610-01/-784-18502
KONU : İstanbul Milletvekili
Sayın Emin ŞİRİN'in
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:a)TBMM Başkanlığının 04.04.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5466-10247/31048 sayılı yazısı.

b)Başbakanlığın 08.04.2005 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-433-3/1646 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/5466-10247 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
1 Cevap formu(3 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

7/5466

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN EMİN ŞİRİN'İN
7/5466-10247 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORU 1- 2.667.492.000.000.000 TL. aktif büyüklüğe sahip olan Aycell'e, Türk Telekom 965.386 milyar TL kaynak aktarmıştır. Birleşilen İŞ-TİM (İş Bankası-Telekom İtalya Mobil) şirketinin bilanço büyüklüğü, aktif ve pasif yapısı hakkında kamuoyu bilgilendirilmemiştir. Neden bilgilendirilmemiştir?

CEVAP 1- Aycell A.Ş.'nin İŞ-TİM A.Ş. ile birleşme işlemleri, 4971 sayılı Kanunun 17. maddesi ile 406 sayılı Kanuna eklenen geçici 7. madde ve 5071 sayılı Kanunda belirtilen esaslar doğrultusunda 19.02.2004 tarihi itibariyle gerçekleştirilmiştir.

Gerek birleşen Şirketlerin tasfiye bilançoları, gerekse bünyesinde birleşilen şirketin açılış bilançosu usulüne uygun şekilde Ticaret Sicili Gazetesinde yayınlanmış olup, esasları Kanunla belirlenen söz konusu birleşme işlemleri ile ilgili olarak kamuoyu yeterince bilgilendirilmiştir.

SORU 2- Kendisiyle birleşilen şirketin aktif ve pasif yapısı bilinmeden, neden ortaklık payı her şirketin bilanço büyüklüğü ile orantılı olmayıp, yasayla % 40 oranında sınırlı tutulmuştur? Kendisiyle birleşilen şirketin aktif büyüklüğü 1 TL dahi olsa, oluşan yeni şirkette Telekom (yani Hazine) hissesi neden % 40 ile sınırlı tutulmuştur?

CEVAP 2- Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.'deki Türk Telekom'un %40'lık hisse oranı 5071 sayılı Kanunla belirlenmiş olup, söz konusu Kanunun gerekçesinde de bu birleşmenin nedenleri açıkça vurgulanmıştır.

SORU 3- Kendisiyle birleşilen İŞ-TİM şirketinin lisans bedelinin %10'unun Telekom tarafından ödeneceği kanunla kabul edilmiştir. Aycell'in Hazineye ödediği lisans ücreti değerlendirmeye alınmazken, İŞ-TİM lisans ücretinin % 10'unun Telekom tarafından ödenmesi, İŞ-TİM'e bedava kaynak aktarılmasına neden olmamış mıdır?

CEVAP 3- Bilindiği üzere, 5071 sayılı Kanunun 3. maddesinde "....Türk Telekom Aycell Haberleşme ve Pazarlama Hizmetleri A.Ş.'yi borçtan arındırarak ve birleşme sonrasında bünyesinde birleşilen Şirketin kayıtlarındaki toplam lisans ücreti tutarının en fazla % 10'unu da ödemek suretiyle bünyesinde birleşilen şirketin % 40 payına sahip olur". hükmü yer almakta olup, bu hüküm uyarınca işlem tesis edilmiştir. Bu konuda İŞ-TİM'e bedava kaynak aktarılması gibi bir durum da söz konusu değildir.

./..

SORU 4- İŞ-TİM 1999 yılında yapılan Mobil telefon ihalesinde Hazineye ödediği 800 trilyon TL'yi döviz kuru bazında hesaplamış ve 1999-2003 yılları arasındaki 4 yıllık dönem finansman kredi faizini de lisans bedeline ekleyerek lisans bedelini 2.3 milyar dolar olarak göstermiştir. Halbuki, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği, Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu'na göre gayri maddi duran varlıklar, haklar, şerefiyeler ve imtiyazlar "mukayyet değerleri" ile izlenirler. Yani VUK'a göre şirketler, bilançolarında kayıtlı imtiyaz bedellerini (lisans ücretlerini) ödedikleri meblağ üzerinden kayda alırlar. İŞ-TİM'in Hazine'ye ödediği 800 trilyon lirayı, 2.3 milyar dolara yükseltmiş olması söz konusu temel kuralları ihlal etmek manasına gelmez mi?

CEVAP 4- Birleşme işlemleri, yürürlükteki mer'i mevzuat hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmiş olup, söz konusu birleşme işlemlerinde temel kuralların ihlaline neden olacak herhangi bir durum bulunmamaktadır.

SORU 5- Bu durumda, Aycell'in İŞ-TİM ile birleşmesi sonucu, Telekom yasası gereği lisans bedeli olan 80 trilyon lira yerine İŞ-TİM'e 230 milyon dolar ödenmiş olmamakta mıdır? Bu işlem yasaya uygun mudur?

CEVAP 5- Aycell A.Ş. ve İŞ-TİM A.Ş.'nin birleşme işlemleri, yasal düzenlemelere uygun şekilde birleşme tarihindeki bilançoları esas alınarak gerçekleştirilmiş olup, soruda belirtildiği şekilde İŞ-TİM'e herhangi bir ödeme söz konusu değildir.

SORU 6- Aycell ve İŞ-TİM'in birleşmesine imkan tanıyan yasada, İŞ-TİM'in 1.3 milyar dolara kadar olan borçlarını tasfiye etmesi (ödemesi), 1.3 milyar doları aşan borçlar için de teminat vermesi öngörülmüştür. Birleşme öncesi, İŞ-TİM'in tam tasdikli bilançosu ise, ayrı ayrı Telekom, Hazine ve Ulaştırma Bakanlığı yetkililerinin bu bilanço hakkındaki görüşleri nelerdir?

CEVAP 6- Birleşme öncesi süreçte; gerek Aycell A.Ş. gerekse İŞ-TİM A.Ş.'nin bilanço ve faaliyet raporları ilgili şirketlerin Yönetim ve Genel Kurullarında ibra edildiği gibi bu bilançolar şirketlerin bağlı olduğu Ana Şirketin yetkili organlarınca da incelenmiş olup, söz konusu bilanço ve faaliyet raporlarının ibrasını olumsuz yönde etkileyecek herhangi bir hususa rastlanmamıştır.

SORU 7- Bu bilanço incelemesi yapılmamış ise, İŞ-TİM'in ne kadar borcu olduğu, bu borçlarının ne kadarını tasfiye edildiği, ne kadarı için teminat verildiği ve en önemlisi bilanço aktif ve pasiflerinde görülen değerlerin doğru olup olmadığı nasıl belirlenmiştir?

CEVAP 7- Aycell ve İŞ-TİM'in birleşme öncesi bilançoları yetkili organlarca detaylı olarak incelenmiş olup, soruda zikredilen tüm hususlar ayrıntılı olarak ele alınmış ve ilgili Kanunun amir hükümleri doğrultusunda birleşme gerçekleştirilmiştir.

./..

SORU 8- İŞ-TİM'in 3 milyar dolar civarında borcu olduğu şeklindeki şikayetler üzerine, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu, İŞ-TİM'de incelemeler başlatmıştır. Cumhurbaşkanlığına ticari sır, yabancı sermaye ve teşvik mevzuatı arkasına gizlenilerek gerekli evrak ve belgeler var mıdır?

CEVAP 8- Aycell A.Ş. ve İŞ-TİM A.Ş. birleşmesi ile ilgili her türlü bilgi, belge ve doküman, bu hususta yapılmakta olan inceleme kapsamında değerlendirilmek üzere Devlet Denetleme Kurulu'na gönderilmiştir.

SORU 9- Kamunun Aycell'e 1999-2003 yılları arasında yaptığı yatırım 2 katrilyon 600 trilyon liradır. Birleşilen şirket İŞ-TİM'in yatırım tutarı (baz istasyonları vs) bilinmemektedir. İtalyan firması, sadece lisans hakkına dayanarak yeni oluşan Avea firmasına yaklaşık %60 oranında sahip olmuştur. Buna rağmen Avea firması 2003 ve 2004 yıllarında zarar etmiş ve oluşan zararın %40'ını Telekom üstlenmiştir. Ancak oluşan zararın niteliğini Telekom ve Ulaştırma Bakanlığı halen açıklamamıştır. Bu açıklama ne zaman yapılacaktır.

CEVAP 9- Bilindiği üzere, gerek İŞ-TİM A.Ş. gerekse Aycell A.Ş. oldukça yüksek miktarlarda GSM lisans bedeli ödemek suretiyle sektörde hizmet vermeye başlamıştır. Her iki şirket, lisans bedellerini ve yapmış oldukları yatırım harcamalarını Avea A.Ş. bünyesine taşımış olup, 19.02.2004 tarihinden itibaren Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. olarak hizmet vermeye başlamıştır. Söz konusu şirketin 2003 ve 2004 yıllarında yüksek miktarlarda zarar etmesinin en önemli nedeni, lisans bedellerinin ve yapılan yatırım harcamalarının Amortisman muhasebesiyle gider kayıtlanmasından kaynaklanmaktadır.

SORU 10- Mart-2005'te İŞ-TİM'den Telekom'a "sizin payınıza düşen zarar 70 milyon dolardır" diye bir fatura geldiği ve Telekom'un da bu faturayı ödediği doğru mudur? Doğru ise Telekom, bu faturadaki bilgilerin doğruluğunu nasıl tahkik etmiştir ve bu faturanın doğruluğunu neye dayanarak kabul etmiştir?

CEVAP 10- Soruda iddia edildiği gibi, Avea tarafından Türk Telekom A.Ş.'ye herhangi bir fatura kesilmediği gibi böyle bir ödeme de yapılmamıştır.